

ΝΗΣΙΩΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΑΤΥΧΗ ΨΑΡΟΠΟΥΛΑ

— Ἐ μᾶστρο-Νιόνιο, κοντέβεις;

Ἄπο πάνω ἀπὸ τὴ βάρκα του ὁ καπετὰν Σίδερης ὁ ψαρᾶς ἀκολουθεῖ μὲ ἀγωνία κάθε καρφί ποῦ βάζει ὁ μαστρο-Νιόνιος. Ὁ μοναδικὸς τεχνίτης γιὰ ψαροπούλες, στὴν βάρκα του τὴν καινούργια.

Ἔνα μῆνα τώρα παιδεύεται μ' αὐτὴ, ἀλλ' ἔχει δίκην. Μόνος του ἤρθε τὰ ξύλα γιὰ ποδοστήματα, μόνος του τὰ στραβόξυλα, μόνος του τὰ γαλλικὰ μαδέρια γιὰ τὸ πέτσωμα τῆς βάρκας τοῦ καπετὰν Σίδερη τοῦ ψαρᾶ.

Εἶνε μερακλῆς σ' αὐτὰ τὰ πράγματα ὁ Σίδερης καὶ ἀκόμη ὁ μαστρο-Νιόνιος, ποῦ ἔχει κάμη ἕλες τῆς ψαροπούλες τοῦ μικροῦ νησιῦ.

Λίγο ἀκόμη θέλει νὰ τελειώσῃ· ἄλλως τε βιάζεται καὶ αὐτὸς, ἐπειδὴ τόσοι ἄλλοι καπεταναῖοι ψαράδες περιμένουν νὰ διορθώσουν τὰ ψαροκάϊκά των, ποῦ εἶνε βγαλμένα στὴν στεριά ἀράδα-ἀράδα τὸ ἓνα κοντὰ στ' ἄλλο.

Ὁ Φλεβάρης εἶνε στὸ τέλος του καὶ ὁ χειμῶνας βγαίνει. Πρέπει νὰ τοὺς εἴρῃ ὁ Μάρτης· ἔτοιμους γιὰ φευγιᾶ, νὰ πᾶνε νὰ ψαρέψουνε ἐδῶ κι' ἐκεῖ σκορπισμένοι.

Κτυπάει ὁ μᾶστρο-Νιόνιος μὲ τὸ σφυρὶ τὰ μπρούντζινα καρφία μέσα στὰ στραβολαῖδα τῆς καινούριας βάρκας καὶ δὲν μένει παρὰ ἡ κοιλιά τῆς βάρκας ἀπὸ τὴν μιὰ μεριά.

Ὅσο γιὰ τὸ στούπωμα καὶ τὸ στοκάρισμα θὰ βοηθήσῃ πολὺ κι' ὁ Σίδερης, γιὰτὶ γνωρίζει ἀπ' αὐτὰ ὅπως ὄλοι οἱ καπεταναῖοι γιὰ ὄρα ἀνάγκης.

Ἐπερήφανος τραβιέται μακρὸν ὁ ψαρᾶς καὶ χαμηλώνοντας.

κλείνει τὸ ἓνα μάτι καὶ τηροῦν τὸ σκαρὶ τῆς βάρκας.

Δὲν ἔχει βλέπεις, σχέδιο γιὰ νὰ δῆ, ὅπως στὰ μεγάλα καράβια, καὶ προσπαθεῖ μὲ τὸ μάτι νὰ εὕρη τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος καὶ τὸ κύκλωμα τῆς μάσκας. . .

Καὶ ὁ μαστρο-Νιόνιος ἀκολουθεῖ τὸ βλέμμα του λέγοντας:

— Θὰ γίνῃ θαλασσοποῦλι! Ἔβγαλα ξεχωριστὸ γι' αὐτὴν ἀχνάρι! Μόνο νὰ βρῆς παλληκάρια ἄξια σὰν κι' αὐτὴ, νὰ τὴν δουλέψουν μὲ καρδιά.

— Ὅσο γι' αὐτὸ θὰ γίνῃ. Τώρα θὰ πάου νὰ βρῶ δυὸ δυνατοὺς ναῦταις, γιὰτὶ ἔχω καὶ τὸ Μῆτρο τὸν κουνιάδο μου, ποῦ εἶναι παλληκάρι ἀληθινό.

— Μπα! παντρεύτηκες, βρὲ Σίδερη:

— Ὅχι! εἶμ' ἀρραβωνιασμένος τώρα καὶ τρεῖς μῆνες. Καὶ πέρνω τὸ πειὸ καλὸ κορίτσι τοῦ χωριοῦ τὴν Πηνελόπη τοῦ παππᾶ ποῦ εἶνε θρημιμένη ὅλο μὲ προσφορά! Κι' ἂν ἔχω μεγάλη ἐπιθυμία γιὰ τὸ καινούριο τὸ καΐκι, ὅμως λυποῦμαι νὰ φύγω ἐφέτος, γιὰτὶ θὰ συλλογιοῦμαι πῶς θὰ εἶμαι μακρὰ τῆς.

— Καὶ πῶς αὐτό;

— Ὡ... εἶνε ἱστορία! Σὰν ἀρρώστησε ἡ μάνα μου καὶ ἦταν μοναχὴ ἐδῶ, μόνη αὐτὴ τὴν ἐπεριποιοῦνταν μὲ μιὰ προθυμία σὰν νὰ ἦταν μάνα τῆς. Εἶν' ἄξιο κορίτσι κι' ἀξίζει γιὰ γυναῖκα μου!

Εἶπε καὶ ἔφυγε γιὰ νὰ στείλῃ τὸ πρωῖνὸ κολατσιὸ τοῦ μαστρο-Νιόνιου: κρασί νησιώτικο ἀπὸ τὰ ξερικὰ ἀμπέλια καὶ σαρδέλες καὶ κανένα τηγανητὸ μεζέ.

Κι' ἐνῶ ἐδῶ ἀφίνει τὸ σφινὶ καὶ τρώει ὁ τεχνίτης, παρακάτω γεμμένη στὴν ἀμμουδιὰ ἄλλη ψαροπούλα καίγεται ἀπὸ κάτω, γιὰ νὰ βγοῦν τὰ παλὰ χρώματα καὶ τὰ ξύκια καὶ νὰ χρωματισθῇ πάλι ἀπὸ τὴν ἀρχή.

Δίπλα ἑνας σιωπηλὸς γυρίζει μέσα σ' ἓνα ντενεκὲ μὲ γαλαῆσιο χρῶμα ἓνα ξύλο, γιὰ νὰ δουλευτῇ τὸ χρῶμα καλά.

Παρακάτω ἓνας γύφτος καρφώνει σ' ἓνα τιμόνι τ' ἀγκώνια.

Καὶ κάθε ψαροπούλα ἐτοιμάζεται γιὰ τὸ καλοκαιρινὸ ψάρεμα.

Μέσα σ' ἓνα καζάνι μὲ φλοῦδες ἀπὸ πεῦζο ἄλλοι βάρφουνε και-

παλάμισμα ἀπὸ κοκκινισμένο ἢ πρασινισμένο ἄλειμα ἢ ἀπὸ χρῶμα σκέτο θαλασσὴ ἢ κόκκινο. Καὶ τὰ κτριτισμένα ζωνάρια τῆς μέσης καὶ τῆς κοπαστῆς ἔλαμπαν κι' ἐκεῖνα' καὶ κάπου κάπου καμὶὰ φιοῦρα ἄτεγνη ἐφαινόταν στὴ πλώρη καμμιῶς βάρκας.

Κτυποῦν οἱ καμπάνες τῆς ἐκκλησιᾶς καὶ οἱ ψαλτάδες τώρα σὰν ἐμπῆκαν στὴ λειτουργία, ψάλλουν τὸ «Δόξα σοι τῷ δεῖξαντι τὸ φῶς» μὲ νησιώτικη προφορὰ καὶ μὲ πολὺ εὐλάβεια. Ὁ παπᾶ-Γιάννης, ὁ πατέρας τῆς Πηνελόπης, ψάλλει ἀσθενικὰ τὸ τροπᾶρι τῶν Ἁγίων Σαράντα, ποῦ ἐπνίγηκαν στὸ νερὸ γὰρ τὴν πίστι, καὶ τὸ λιβάνι μὲ τῆς μυρωδιῆς ποῦ τὸ φτιάχνει μὰ καλογορηοῦλα τοῦ χωριοῦ, μοσχοβολαίει στὴν ἐκκλησιά. Ἀντιφωνοῦν οἱ ψαλτάδες τὸ τροπᾶρι, ὁ κυρ Κωνσταντῆς ἀπὸ δεξιὰ καὶ ὁ μπάρμπα Πέτρος ὁ μπαλωματῆς ἀπ' τ' ἀριστερὸ, ἐνῶ σκύβοντας ὁ παπᾶς φωνάζει τὸ «πρόσχωμεν». Ἡ γυναικοῦλες σκύβουν τὸ κεφάλι καὶ ἡ πειὸ γρηῆς κάνουν μετάνοιες μὲ εὐλάβεια μεγάλη.

Ἔτσι περνᾷ ἡ λειτουργία ὅλη καὶ σχολαίει ποῖο ἐνωρὶς ἀπὸ τῆς ἄλλαις μέρας ἡ ἐκκλησιὰ γιατί ὁ παπᾶ-Γιάννης βιάζεται... Θέλει νὰ πᾶγη νὰ εὐλογῆσῃ τὸ καῖκι τοῦ γαμπροῦ του τοῦ Σίδερη, ποῦ θὰ πέσῃ στὴν θάλασσα.

Στὴν ἀμμουδιά ἔτοιμο, κατεβασμένο ἀπὸ τὰ σκαριὰ κἀθετα τὸ ὁμορφο ψαροκαῖκο τοῦ Σίδερη ὀλοκαίνουριο ἐπάνω σὲ φαλάγγια περασμένα μὲ ξύγκι γιὰ νὰ γλιστρᾷ εὐκολώτερα.

Ἴσοζυγισμένο τὸ κρατοῦν ἀπὸ τὰ πλευρὰ τὸ τιμόνι ἀπὸ ὁδῶ καὶ ἓνα πανῶλι ἀπὸ κεῖ καὶ μυρίζει φρέσκο χρῶμα ἄσπρο-ἄσπρο μὲ πρᾶσινο ἀπὸ κάτω ἐνῶ στὰ κοράκια ἐπάνω λαμποκοπᾷ ὁ μπροῦν-τζος.

Δίπλα τὰ κουπιὰ καὶ τὸ κατάρτι καὶ ἡ ἀντένες μὲ τὸ κόκκινο μεγάλο πανί, καὶ τὸ μικρὸ τὸ ἄσπρο τὸ σίδερο (ἄγκυρά), ἔτοιμα ὄλα.

Φθάνει ὁ παπᾶς μὲ ἓνα εὐχολόγιο μικρὸ καὶ ὁ Σίδερης κι' ἡ Πηνελόπη καὶ ὁ κουνιάδος καὶ οἱ φίλοι οἱ καπέταναῖοι.

Ἀρχίζει ὁ παπᾶ-Γιάννης νὰ ψάλλῃ Ἁγιασμὸ μικρὸ, βρέχει τὸ καῖκι, τοῦ δίνει τὸ ὄνομα «Ἁγιοὶ Σαράντα», καὶ σκύβοντας φιλεῖ τὰ παιδιὰ του, ἐνῶ κυλᾷ πρὸς τὰ κάτω τὸ καῖκι, εὐκολὰ γλυ-

στρωτώντας. Κι' ὅλοι φωνάζουν παίζοντας μὲ τ' ὄνομα.

— Σιδερένιο !

Ἔνας ναύτης μὲ τὰ πανταλόνια σηκωμένα ἕως ἐπάνω, εἶνε ἔτομος νὰ τὸ κουμαντάρῃ.

Μὲ χάρη σχίζει τὸ νερὸ ἢ πλώρη καὶ κάθεται ἀπαλὰ ἐπάνω στὸ πρῶτο κυματάκι.

Μὰ ἔξαφνα στὴ φόρα σταμάτησε τὸ καΐκι καὶ ἕνας κρότος ἀκούστηκε ἀπὸ κάτω.

Ἐχτύπησε σὲ μιὰ πέτρα.

Κιτρύνισε ὁ Σιδερέης κι' ἔνοιωσε στὴν ψυχὴ του ἕνα δυνατὸ δάγκωμα.

«Ἄτυχο» εἶπε μέσα του καὶ ἕνα δάκρυ ἐκάλυψε στὸ μάγουλό του ἐνῶ ἡ Πηνελόπη μὲ πόνο τὸν ἐκύτταξε.

— Ἐμπρός ! φωνάζουν οἱ ἄλλοι, δίδοντες θάρρος στὸν Σιδερέη.

Μὰ ἐκεῖνος συλλογισμένος τὴ πλώρη του κυττάει ποῦ εἶχε στραβώσει ἐπάνω στὴν πέτρα !

Δὲν εἶδε πῶς παρὰ πέρα ὁ Δημήτρης τοῦ Σταύρου τοῦ γύφτου ἔχαιμογελοῦσε μ' ἕνα χιμώγελο πικρὸ, εἰρωνικό... Τὴν νύχτα ποῦ ὅλοι ἐκοιμῶντο μὲ τὰ πλέον γλυκὰ ὄνειρα... ἐκεῖνος, ζηλεύοντας τὴν Πηνελόπη, ποῦ τὴν ἀγαποῦσε κρυφὰ εἶχε ρίξει ἕνα μεγάλο ἀγκωνάρι στὴν θάλασσα καὶ ἐπάνω σ' αὐτὸ ἐκτύπησε τὸ καΐκι !

Καὶ τὴν πρόληψιν τῶν ναυτικῶν τὸ καΐκι ποῦ τὸ βρῖσκει τέτοιο ἔμπόδιο, θὰ εἶνε ἄτυχο καὶ θὰ φέρῃ συμφορά.

Γι' αὐτὸ, ἐνῶ τὴν ἄλλην ἡμέρα μιὰ-μιὰ ἡ ψαροποῦλες ἔφευγαν μὲ τὰ κόκκινα πανιά μιὰ φωτιά μεγάλη στὴν ἀκρογιαλιά ἔκαε τὸ καινούριο καΐκι τοῦ Σιδερέη!..

Νῆκος Δ. Καλογερόπουλος

—◆◆◆◆◆—

Ἡ ποίησις ἀπὸ τῆς ἐπιγείου οὐμίχλης μεταγεί ἡμᾶς εἰς τὰς αἰθερίους χώρας τοῦ οὐρανοῦ, ἵνα ἐκεῖ ἐν λήθῃ γλυκεῖα λησιμονήσωμεν τὴν ἐδῶ κακοδαιμονίαν, ἐνθα ταλαιπωρεῖ μὲν τὸν πένητα ἢ φροντίς περὶ τοῦ πορτοσμοῦ τῶν ἐπιτηδείων καὶ τὸν πλούσιον ὁ μετὰ βραχεῖαν ἡδονὴν κόρος καὶ ἡ ἐκλυσις, συκοφαντεῖται δὲ καὶ ὑπὸ φθόνου διαβάλλεται, ὅστις ἔχει ὑπερτέραν ἢ τὴν διάνοιαν ἢ τὴν καρδίαν.

(Ἐκ τῆς συλλογῆς τοῦ Δ. Π. Ο.)